

Si la paraula es la expressió legítima, l'encarnació del pensament, el cant es la exaltació de la paraula per medi de la ^{repetició} ~~repetició~~ de l'entonació ^{de sons}, moviment estètic, del bell ordre d'agrupaments de sons regits pel ritme en les duracions.

El cant es el magnífic i necessari resultat en la expressió, de la intima unió de la intel·ligència i l'cor. Es l'expressió alada de l'ànima humana com, mozauda, entenent i estimant; expressió integral on l'entendre i l' sentir son una sola cosa; encara que sembla que l' sentir domina, com l'amor en esplendor, en les exaltacions de les facultats del home.

~~Aquesta definició prova la importància del cant en la litúrgia catòlica, importància reconeguda de sempre per l'alta gerarquia de la Església i ultimament en la serie dels regles are ultimament ben alt proclamada per l'últim Sant Pare baixat a la tomba, de gloriosa memoria.~~

En cap passatge de les Sagrades Escriures, en cap teòleg ni poeta se troba l'atribut del cant al diable: l'àngel caigut al ser escupit del cel ha perdut el do de la cantoria. Si lo que li ha mes apartat del bé infinit ha quedat uns rastres del bell do del cant, lo que mes s'apropa ala mínima perfecció mes cant serà, mes murmuració absoluta. Els àngels no enrabonen, canten. Aixís com en Deu intelligença i amor son una mateixa cosa, en el ver cant se troba en única expressió l'entendre i l'estimar.

És veritat veritat que a voltes el cant se doblega i se identifica amb les passions dels homes i que sovint es la sirena tentadora que amolleix i rebaixa la dignitat dels homes; mes aquest cant es la paròdia ridícula i estrepeta que trobem bella perquè s'identifica amb nostres modalitats miserables, cedint a la baixa natura. El cant ver cant ~~qu'el~~ és el que ens fa mes homes així eleuant-nos a la dignitat d'amor entenedors i amants de les maravelles creades pel Deu de tots les magnificències.

Qu'ha de esser, doncs, el cant en la litúrgia
 cristiana, vint la perfecció del cant ma-
 teix? i quina ha d'esser la seva trascen-
 dencia i arrenca de la fe sincera en la
 adoració del Deu omnipotent i de son
 Fill unigenit Deu i Germà nostre
 amorosíssim? Per la gràcia del Es-
 perit Sant promesa no devem enten-
 dre ^{amb l'amor} ~~els profunds~~ pregors misteris
 de la divinitat? Si en la església el
 nostre cant no es bell, com fantes-
 mes, aqí no ho es, com no qua-
 dem esglazats, veient perduda la efi-
 cacia de la gràcia, la gràcia del
 Esperit que tot ho penetra menys la
 duresa dels cors malagradats, larsos i
 miserables? Com es, ~~deu~~ Deu, que
 en nostre temple, on adorem en Nos,
 la perfecció ~~absoluta~~ la veritat, la bellesa
 absoluta, i l'adorem en Deu fet home
 germà nostre amorosíssim, com es que'n

aquest temple, hi passa canten mala-
ment, i coses no belles ~~o al menys~~
~~no posem ^{sempre} tota la voluntat en l'esforç~~
~~en fer-ho bé, qu'allavors quedava~~
~~perdria nostra cant de la força interior,~~
~~certa escagenta bona fe' escagent estil~~
~~que l'avia acceptable?~~

Tenim la norma ben definida els
models ben precisats, el moviment
del Cap visible de la Esferia; la re-
formació ha començat Triomfalment.
l'art buit i aporador tot rondinant
i s'escorre en els recors dels arxius, l'am-
bent se serena; la dignitat artística torna
a aparèixer en el temple catòlic però
no tot el cos son guanyat encara
i la flama del entusiasme pren-
ent en pocs escullits. Cal que la
flama prengui tots els fidels, que amb
l'exemple dels majors del cant, el poble
se senti l'escal i penetri l'entit

de la salmodia sagrada. En aquest poble
 encixi ~~se~~ ven la vera ven ab gran
 missió a la llocura divina, que
 amb l'encens i elevem els cors, per me-
 di del cant, amunt en les arcades un-
 rides fins a la pau lluminosa de
 la vera Font del esser. Que tot en el
 culte prenghi el sentit transcendent de
 lo únic transcendent de la vida de l'ò-
 rima. Cal que tota la litúrgia, i i-
 dentifiqui en la adoració sincera de la
 divinitat. El temple es la casa que se
 cull l'esperit, que l concentra pera que amb
 la força acumulada transpasi el món material,
 mes amunt de les estelles. El temple es la
 casa de Deu per a'g fidel. El temple es
 pedra espiritualizada. Si la pedra agafa
 les subtileres del esperit adorant, com tot
 el culte viu, com tota la litúrgia
 no ha de tenir aquest mateix sentit pero
 sublimat per la nostra vida racional
 i sentimental?

Mes el cant n'ha d'esser l'expressió més
 bella, més profunda la més viva olor
 del éfecte de la gràcia divina en l'home.

Ha d'esser l'expressió de la finalitat vol-
 endra per Deu nostre Genitor al rene-
 llar i unir el nostre volbre natural per
 la nostra voluntat atenuant, ammoramentant
 a la Perfecció divina.